

Resolució 243/IV sobre l'aplicació d'anestèsia epidural a totes les dones gestants que la sol·liciten (RE número 27.366), aprovada per la Comissió de Sanitat i Consum el dia 23 de setembre de 1997.

PRESIDENCIA DE LES CORTS VALENCIANES

Per a donar compliment a lo dispost en l'article 91.1 del RCV, s'ordena publicar en el *Boletí Oficial de les Corts Valencianes*, la Resolució 243/IV sobre l'aplicació d'anestèsia epidural a totes les dones gestants que la sol·liciten (RE número 27.366), aprovada per la Comissió de Sanitat i Consum el dia 23 de setembre de 1997.

Palau de les Corts Valencianes,
València, 23 de setembre de 1997

El president,
Hector Villalba i Chirivella

COMISSIÓ DE SANITAT I CONSUM

La Comissió de Sanitat i Consum, en la reunió realitzada el dia 23 de setembre de 1997, ha debatut la Resolució subsegüent a la Proposició no de llei sobre l'aplicació d'anestèsia epidural a totes les dones gestants que la sol·liciten (RE número 27.366).

Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 156 del RCV, ha aprovat la següent:

RESOLUCIÓ

Les Corts Valencianes insten el Consell de la Generalitat Valenciana perquè:

1. La Conselleria de Sanitat realitze les gestions oportunes perquè en tots els centres hospitalaris del SVS s'aplique l'anestèsia epidural a totes les gestants que la sol·liciten en el període dels treballs d'evolució del part per tal d'alleugerir el dolor inherent a aquest, si no hi ha contraindicació clínica indicada pel facultatiu responsable de l'assistència al part.

2. Del grau de compliment d'aquesta Resolució, el govern valencià retrà compte a les Corts Valencianes en el termini d'un mes.

Palau de les Corts Valencianes,
València, 23 de setembre de 1997

El president,
Luis Concepción Moscardó

La secretària,
Carmen Lorenz Sos

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei d'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació (RE núm. 33.033).

PRESIDENCIA DE LES CORTS VALENCIANES

La Taula de les Corts Valencianes, en la reunió celebrada el dia 22 de setembre de 1997, ha acordat la tramitació

Resolución 243/IV sobre aplicación de anestesia epidural a todas las mujeres gestantes que lo soliciten (RE número 27.366), aprobada por la Comisión de Sanidad y Consumo el día 23 de septiembre de 1997.

PRESIDENCIA DE LAS CORTES VALENCIANAS

En cumplimiento de lo establecido en el artículo 91.1 del RCV, se ordena publicar en el *Boletín Oficial de las Cortes Valencianes*, la Resolución 243/IV sobre aplicación de anestesia epidural a todas las mujeres gestantes que lo soliciten (RE número 27.366), aprobada por la Comisión de Sanidad y Consumo el día 23 de septiembre de 1997.

Palau de les Corts Valencianes,
València, 23 de setembre de 1997

El presidente,
Héctor Villalba Chirivella

COMISIÓN DE SANIDAD Y CONSUMO

La Comisión de Sanidad y Consumo, en reunión celebrada el día 23 de septiembre de 1997, ha debatido la Resolución subsegüent a la Proposición no de Ley sobre aplicación de anestesia epidural a todas las mujeres gestantes que lo soliciten (RE número 27.366).

Finalmente de acuerdo con lo establecido en el artículo 156 del RCV, ha aprobado la siguiente:

RESOLUCIÓN

Las Cortes Valencianes instan al Consell de la Generalitat Valenciana a:

1. Que la Conselleria de Sanidad realice las gestiones oportunas para que en todos los centros hospitalarios del S.V.S, se aplique la anestesia epidural a toda gestante que la solicite en el período de los trabajos de evolución del parto con el fin de aliviar el dolor inherente al mismo, si no existiera contraindicación clínica, indicada por el facultativo responsable de la asistencia al parto.

2. Del grado de cumplimiento de esta Resolución, el Gobierno Valenciano dará cuenta a las Cortes Valencianes en el plazo de un mes.

Palau de les Corts Valencianes,
València, 23 de setembre de 1997

El presidente,
Luis Concepción Moscardó

La secretaria,
Carmen Lorenz Sos

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley de accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación (RE número 33.033).

PRESIDENCIA DE LAS CORTES VALENCIANAS

La Mesa de las Cortes Valencianes, en su reunión celebrada el día 22 de septiembre de 1997, ha acordado la tra-

del Projecte de llei d'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació (RE num. 33.033).

D'acord en lo que diponen els articles 107 i 108 del RCV, s'ordena la remissió a la Comissió d'Obres Públiques i Transports i la publicació en el *Boletí Oficial de les Corts Valencianes*.

Els diputats i les diputades, així com els grups parlamentaris, disposen d'un termini de 15 dies hàbils, comptadors a partir del sendema de la publicació en el BOCV, per a presentació d'esmenes.

Palau de les Corts Valencianes
Valencia, 22 de setembre de 1997

El president,
Hector Villalba i Chirivella

**PROJECTE DE LLEI
D'ACCESSIBILITAT I DE SUPRESSIÓ
DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES,
URBANÍSTIQUES I DE LA COMUNICACIÓ**

Exposició de motius

La Constitució espanyola, en els articles 9.2, 14, i 49 encomana a tots els poders públics la creació de les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin efectives i reals, tot eliminant els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud, el foment de la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social, el dret al gaudi d'un habitatge digne, i el deure de facilitar l'accessibilitat al medi de tots, mitjançant polítiques adreçades a la prevenció, al tractament, a la rehabilitació i a la integració de les persones amb capacitats reduïdes, tant físiques com psíquiques i sensorials, a les quals cal atendre amb les especialitzacions que requerisquen.

La millora de la qualitat de vida de tota la població, i específicament de les persones que es troben en una situació de limitació respecte al medi, és un dels objectius prioritaris que ha de presidir l'acció de govern, en estricte compliment del principi d'igualtat que ha de garantir-se a tots els ciutadans.

En aquest sentit, la Llei 13/1982, d'Integració Social dels Minusvàlids, aprovada per les Corts Generals el 23 de març, va atribuir a les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, l'aprovació de les normes urbanístiques i arquitectòniques bàsiques que contenen les condicions a què han d'ajustar-se els projectes, el catàleg d'edificis a què seran aplicables i el procediment d'autorització, de control i de sanció, amb la finalitat que resulten accessibles. Així mateix, hauran d'adoptar les mesures necessàries per tal d'adequar progressivament els transports públics col·lectius i facilitar l'estacionament dels vehicles que transporten persones amb problemes de mobilitat.

La Comunitat Valenciana, d'acord amb les previsions de l'article 148 de la Constitució, assumeix en virtut de l'Estatut d'Autonomia, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, la competència exclusiva, entre altres, en matèria d'assistència social; d'ordenació del territori i del litoral, de l'urbanisme i de l'habitatge; d'obres públiques que no tinguin la qualificació legal d'interés general de l'estat o la realització de les quals no afecte altra comunitat autònoma; dels ferrocarrils, de les carreteres i dels camins l'itinerari

mitació del Projecte de ley de accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación (R.E. n. 33.033).

De acuerdo con lo que disponen los artículos 107 y 108 del RCV, se ordena su remisión a la Comisión de Obras Públicas y Transportes y su publicación en el *Boletín Oficial de las Cortes Valencianas*.

Los diputados y diputadas, así como los grupos parlamentarios, disponen de un plazo de 15 días hábiles, contados a partir del día siguiente a su publicación en el BOCV, para presentación de enmiendas.

Palau de les Corts Valencianes
Valencia, 22 de septiembre de 1997

El presidente,
Héctor Villalba Chirivella

**PROYECTO DE LEY
DE ACCESIBILIDAD Y SUPRESIÓN
DE BARRERAS ARQUITECTÓNICAS,
URBANÍSTICAS Y DE LA COMUNICACIÓN**

Exposición de motivos

La Constitución Española en sus artículos 9.2, 14 y 49 encomienda a todos los poderes públicos la creación de las condiciones para que la libertad y la igualdad del individuo y de los grupos en que se integra sean efectivas y reales, eliminando los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud, el fomento de la participación de todos los ciudadanos en la vida política, económica, cultural y social, el derecho a disfrutar de una vivienda digna y el deber de facilitar la accesibilidad al medio de todos, a través de las políticas dirigidas a la prevención, tratamiento, rehabilitación e integración de las personas con capacidades reducidas, tanto físicas como psíquicas y sensoriales, a los que debe atenderse con las especializaciones que requieran.

La mejora de la calidad de vida de toda la población y específicamente de las personas que se encuentren en una situación de limitación respecto al medio es uno de los objetivos prioritarios que debe presidir la acción de gobierno, en estricto cumplimiento del principio de igualdad que debe garantizarse a todos los ciudadanos.

En este sentido, ya la Ley 13/1982, de Integración Social de los Minusválidos, aprobada por las Cortes Generales el 23 de marzo, señaló que las Administraciones Públicas, en el ámbito de sus competencias, aprobarían las normas urbanísticas y arquitectónicas básicas conteniendo las condiciones a que deben ajustarse los proyectos, el catálogo de edificios a que serán aplicables y el procedimiento de autorización, control y sanción, con el fin de que resulten accesibles. Así mismo, deberían adoptar las medidas necesarias para adecuar progresivamente los transportes públicos colectivos y facilitar el estacionamiento de los vehículos que transporten a personas con problemas de movilidad.

La Comunidad Valenciana, de acuerdo con las previsions del artículo 148 de nuestra Constitución asumió, en virtud de su Estatuto de Autonomía, aprobado por Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, la competencia exclusiva, entre otras, en materia de asistencia social, ordenación del territorio y del litoral, urbanismo y vivienda, obras públicas que no tengan la calificación legal de interés general del Estado o cuya realización no afecte a otra Comunidad Autónoma, los ferrocarriles, carreteras y caminos cuyo itinerario se de-

dels quals transcórrega íntegrament al nostre territori; del transport en aquests mitjans; dels ports, dels heliports i dels aeroports esportius, i del patrimoni cultural, històric, arqueològic i artístic.

Per tot això, la Generalitat ha procedit al desenvolupament normatiu necessari per fer efectives aquestes competències, aprovant, entre altres texts legislatius, la Llei 5/1997, de 25 de juny, per la qual es regula el Sistema Públic de Serveis Socials a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, tot insistint en la protecció de les persones amb mobilitat reduïda (discapacitats i tercera edat fonamentalment) i fomentant les mesures de prevenció que eliminen les causes que provoquen la marginació dels individus i dels grups en què s'integren.

Amb l'actual Llei que les Corts Valencianes ara aproven, es pretén fomentar i fer realitat l'efectiva participació de tots els ciutadans al si de la nostra societat i per a això s'incrementa l'esforç econòmic a fi d'aconseguir un entorn lliure de barreres de tot tipus i s'evidencia així la voluntat d'integració social i la garantia del principi d'igualtat de tots els valencians.

L'anterior normativa que hi havia a l'àmbit de la Comunitat Valenciana en matèria d'Accessibilitat i d'Eliminació de Barreres Arquitectòniques, entre altres disposicions el Decret 193/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, va iniciar la construcció de ciutats sense barreres al si de la nostra Comunitat per a les persones amb limitacions, tant discapacitades com ancianes, i va mirar de superar les dificultats derivades de l'existència de barreres arquitectòniques. Tanmateix, aquesta regulació resulta insuficient a causa de la demanda actual de la societat i de l'evolució de la normativa referent a l'accessibilitat i a la supressió de barreres arquitectòniques al nostre país que s'encamina cap a la vertadera finalitat de la integració. No és suficient aconseguir un habitatge adaptat al si d'una infraestructura inadaptada; ha d'aconseguir-se també un ambient adaptat en conjunt.

Tots els ciutadans, sense discriminació possible, tenen dret a gaudir, en condicions d'igualtat, no tan sols dels espais urbans, sinó també de les àrees de relació social i cultural, sense oblidar, per la seua capital importància, la incorporació al món laboral sense que la seua impossibilitat d'adaptació al marc físic ho impedisca.

La transcendència d'aquests objectius i els seus efectes sobre drets constitucionals afectats per la reserva material de llei que la Constitució estableix, essencialment pel que fa al dret de la propietat, justifiquen la presentació d'un Projecte de Llei d'Accessibilitat que el Consell de la Generalitat proposa per a l'aprovació per les Corts Valencianes i on s'estableix el marc normatiu adreçat a la consecució d'aquests objectius.

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1.

Objecte de la Llei

Aquesta Llei té per objecte promoure l'accessibilitat de totes les persones al medi físic, de la manera més independent i natural, mitjançant:

- a) La regulació d'uns requisits que permeten l'ús de

sarrolle íntegrament en nuestro territorio, el transporte en estos medios, puertos, helipuertos y aeropuertos deportivos y patrimonio cultural, histórico, arqueológico y artístico.

Por todo ello, la Generalitat Valenciana ha procedido al desarrollo normativo necesario para hacer efectivas estas competencias, aprobando, entre otros textos legislativos, la Ley 5/1997, de 25 de junio, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el ámbito de la Comunidad Valenciana, haciendo especial hincapié en la protección de las personas con movilidad reducida (discapacitados y tercera edad fundamentalmente) y fomentando las medidas de prevención que eliminen las causas que provocan la marginación de los individuos y grupos en que éstos se integran.

Con la actual Ley que ahora se aprueba por las Cortes Valencianas, se pretende fomentar y hacer realidad la efectiva participación de todos los ciudadanos en el seno de nuestra sociedad y para ello se incrementa el esfuerzo económico a fin de conseguir un entorno libre de barreras de todo tipo, evidenciando así la voluntad de integración social y la garantía del principio de igualdad de todos los valencianos.

La anterior normativa existente en el ámbito de la Comunidad Valenciana en materia de accesibilidad y eliminación de barreras arquitectónicas, entre otras disposiciones el Decreto 193/1988, de 12 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, inició la construcción de ciudades sin barreras en el seno de nuestra Comunidad para las personas con limitaciones, tanto discapacitados como ancianos, intentando superar las dificultades derivadas de la existencia de barreras arquitectónicas. Sin embargo, esta regulación resulta insuficiente, dada la demanda actual de la sociedad, y la evolución de la normativa referente a la accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas en nuestro país encaminándose hacia la verdadera finalidad de la integración. No basta con lograr una vivienda adaptada en el seno de una infraestructura inadaptada, debe lograrse un ambiente adaptado en su globalidad.

Todos los ciudadanos, sin discriminación posible, tienen derecho a disfrutar, en condiciones de igualdad, no sólo de los espacios urbanos, sino también de las áreas de relación social y cultural, sin olvidar por su capital importancia, la incorporación al mundo laboral sin que su imposibilidad de adaptación al marco físico lo impida.

La transcendencia de estos objetivos y sus efectos sobre derechos constitucionales afectados por reserva de Ley que la Constitución establece, esencialmente en cuanto al derecho de la propiedad, justifican la presentación de un proyecto de ley de accesibilidad que el Consell de la Generalidad propone para la aprobación de las Cortes Valencianas, estableciéndose el marco normativo dirigido al logro de estos objetivos.

TÍTULO I

DISPOSICIONES GENERALES.

Artículo 1.

Objeto de la Ley

La presente ley tiene por objeto promover la accesibilidad de todas las personas al medio físico, del modo más independiente y natural, mediante:

- a) La regulación de unos requisitos que permitan el uso

béns i de serveis a totes les persones i, en especial, a aquelles que de forma permanent o transitòria, estiguen en situació de mobilitat reduïda o persones amb limitació sensorial.

b) El foment de l'eliminació de barreres ja existents, mitjançant incentius i ajudes per a actuacions de rehabilitació, i dins d'una planificació que s'ha d'establir d'acord amb aquesta disposició.

c) L'establiment d'un règim de control del compliment i del seguiment per a vetlar per la correcta aplicació d'aquesta Llei de la seua normativa de desplegament.

d) La promoció de l'accessibilitat mitjançant un sistema d'incentius i de reconeixement explícit a la qualitat, i també la potenciació de la investigació i de la implantació d'ajudes tècniques per tal de facilitar l'accessibilitat a les persones amb deficiències físiques o sensorials.

Article 2.

Àmbit d'aplicació

Aquesta Llei serà d'aplicació a l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, en totes les actuacions referides al planejament, al disseny, a la gestió i a l'execució d'actuacions en matèria d'edificació, d'urbanisme, de transport i de comunicació. Les actuacions regulades són tant les de nova instal·lació, construcció o ús, com les de rehabilitació o de reforma d'actuacions existents en qualsevol de les matèries indicades, ja siguen promogudes o realitzades per persones físiques o jurídiques, de naturalesa pública o privada.

Article 3.

Definicions

A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per:

1.- Persona amb mobilitat reduïda: aquella que té limitada temporalment o permanentment la capacitat de desplaçament.

2.- Persona amb limitació sensorial: aquella que temporalment o permanentment té minvada la capacitat de relacionar-se sensorialment amb el medi.

3.- Accessibilitat: és la característica del medi físic, ja siga l'edificació, el medi urbà, el transport o els mitjans de comunicació, que permet a les persones el seu ús de la manera més independentment i natural possible.

Es consideren tres nivells d'accessibilitat de les persones amb mobilitat reduïda als espais, a les instal·lacions o als serveis:

a) Nivell adaptat, si les seues característiques s'ajusten als requisits funcionals i dimensionals que garanteixen el seu ús autònom i còmode per les persones discapacitades.

b) Nivell practicable, quan per les seues característiques, encara que no s'ajusten a tots els requisits que el fan adaptat, es permet el seu ús de forma autònoma per part de les persones discapacitades.

c) Nivell convertible, quan mitjançant modificacions d'escassa entitat i baix cost, que no afecten la seua configuració essencial, pugan transformar-se com a mínim en practicable.

4.- Ajudes tècniques: qualsevol producte, instrument o sistema tècnic, fabricat especialment o disponible en el mercat, utilitzat per una persona discapacitada, per prevenir, compensar, mitigar o neutralitzar la seua mobilitat reduïda o limitació sensorial.

de bienes y servicios a todas las personas y, en especial, a aquellas que de forma permanente o transitoria, estén en situación de movilidad reducida o personas con limitación sensorial.

b) El fomento de la eliminación de las barreras ya existentes, mediante incentivos y ayudas para actuaciones de rehabilitación, y dentro de una planificación a establecer conforme a esta disposición.

c) El establecimiento de un régimen de control del cumplimiento y seguimiento para velar por la correcta aplicación de esta ley y su normativa de desarrollo.

d) La promoción de la accesibilidad mediante un sistema de incentivos y de reconocimiento explícito a la calidad, así como la potenciació de la investigación y de la implantación de ayudas técnicas, para facilitar la accesibilidad a las personas con deficiencias físicas o sensoriales.

Artículo 2.

Ámbito de aplicación

La presente Ley será de aplicación en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana, en todas las actuaciones referidas al planeamiento, al diseño, la gestión y la ejecución de actuaciones en las materias de edificación, urbanismo, transporte y comunicación. Las actuaciones reguladas son tanto las de nueva instalación, construcción o uso, como las de rehabilitación o reforma de actuaciones existentes en cualquiera de las materias apuntadas, ya sean promovidas o realizadas por personas físicas o jurídicas, de naturaleza pública o privada.

Artículo 3.

Definiciones

A efectos de la presente Ley se entiende por:

1. Persona con movilidad reducida: Es aquella que tiene limitada temporal o permanentemente su capacidad de desplazamiento.

2. Persona con limitación sensorial: Es aquella que temporal o permanentemente tiene mermada su capacidad de relacionarse sensorialmente con el medio.

3. Accesibilidad: Es la característica del medio, ya sea la edificación, el medio urbano, el transporte o los medios de comunicación, que permite a las personas su utilización del modo más independiente y natural posible.

Se consideran tres niveles de accesibilidad de las personas con movilidad reducida a los espacios, instalaciones o servicios:

a) Nivel Adaptado, si sus características se ajustan a los requisitos funcionales y dimensionales que garantizan su utilización autónoma y cómoda por las personas discapacitadas.

b) Nivel Practicable, cuando por sus características, aún sin ajustarse a todos los requisitos que lo hacen adaptado, se permite su utilización de forma autónoma por personas discapacitadas.

c) Nivel Convertible, cuando mediante modificaciones de escasa entidad y bajo coste, que no afecten a su configuración esencial, pueda transformarse como mínimo en practicable.

4. Ayudas técnicas: Cualquier producto, instrumento o sistema técnico, fabricado especialmente o disponible en el mercado, utilizado por una persona discapacitada, para prevenir, compensar, mitigar o neutralizar su movilidad reducida o limitación sensorial.

La finalitat de les ajudes consisteix a complementar algunes de les característiques que les solucions d'accessibilitat no han pogut aconseguir.

TÍTOL II

REQUISITS D'ACCESSIBILITAT

Article 4.

Generalitats

Per tal d'obtenir l'accessibilitat al medi físic, les solucions o els sistemes que s'establisquen han de respectar els requisits següents:

a) Ús comú per a tots els usuaris. Els sistemes seran, tant com siga possible, universals i adequats per a totes les persones, i defugiran la proliferació de solucions específiques que puguen suposar una barrera per a altres usuaris. Seran, en conseqüència, compatibles, senzills i segurs per a tots els usuaris.

b) Informació per a tots els usuaris. Els espais, els serveis i les instal·lacions, en els casos d'ús públic, han de subministrar la informació necessària i suficient per tal de facilitar el seu ús adequat i amb les mínimes molèsties o inconvenients per als usuaris. Estaran, en conseqüència, correctament senyalitzats amb símbols adequats.

Els símbols adequats d'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda i els corresponents a persones amb limitació sensorial, serà d'obligada instal·lació a llocs d'ús públic on s'haja obtingut un nivell adaptat d'accessibilitat. Aquests símbols i els seus grafismes es ressenyen en l'annex I d'aquesta disposició.

CAPÍTOL I

Requisits d'accessibilitat en l'edificació

Article 5.

Edificis d'habitatges

Els edificis d'habitatges han de ser tractats, per estar dedicats a un ús que constitueix un dret bàsic de les persones, amb una especial consideració. S'estableixen els següents tipus d'edificis d'habitatges segons el nivell d'accessibilitat dels habitatges que conté i de les possibilitats d'accessibilitat que posseeix:

a) Edificis amb habitatges adaptats: per tal de garantir l'accés a l'habitatge a persones amb mobilitat reduïda permanent, en aquells edificis en què s'utilitzen fons públics, ja siguen de promoció pública o de promoció privada de protecció oficial, s'hi reservarà un nombre determinat d'habitatges d'acord amb la grandària de la promoció, en les condicions i la quantitat que es determinarà reglamentàriament i, com a mínim, un percentatge no inferior al tres per cent del nombre total. Als edificis en què s'ubiquen, tindran el nivell d'accessibilitat adaptat a les parts de l'edifici següents:

—L'interior dels habitatges reservats, una vegada siguen construïts, i d'acord amb les determinacions que es desplegaran reglamentàriament.

—Els elements comuns d'accés a aquests habitatges des de la via pública fins a l'interior de l'habitatge.

La finalidad de las mismas consiste en complementar algunas características que las soluciones de accesibilidad no han llegado a conseguir.

TÍTULO II

REQUISITOS DE ACCESIBILIDAD

Artículo 4.

Generalidades

Para obtener la accesibilidad al medio físico, las soluciones o sistemas que se establezcan han de respetar los siguientes requisitos:

a) Uso común para todos los usuarios. Los sistemas serán, en la mayor medida de lo posible, universales y adecuados para todas las personas, huyendo de la proliferación de soluciones específicas que puedan suponer una barrera para otros usuarios. Serán en consecuencia sistemas compatibles sencillos y seguros para todos los usuarios.

b) Información para todos los usuarios. Los espacios, los servicios y las instalaciones, en los casos de uso público, deben suministrar la información necesaria y suficiente para facilitar su utilización adecuada y con las mínimas molestias o inconvenientes para los usuarios. Estarán, en consecuencia, debidamente señalizados mediante símbolos adecuados.

El símbolo internacional de accesibilidad para personas con movilidad reducida y los correspondientes a personas con limitación sensorial, será de obligada instalación en lugares de uso público donde se haya obtenido un nivel adaptado de accesibilidad. Estos símbolos y sus grafismos se reseñan en el Anejo 1 de la presente disposición.

CAPÍTULO I

Requisitos de accesibilidad en la edificación.

Artículo 5.

Edificios de vivienda.

Los edificios de vivienda deben ser tratados, por estar dedicados a un uso que constituye un derecho básico de las personas, con una especial consideración. Se establecen los siguientes tipos de edificios de vivienda, en función del nivel de accesibilidad de las viviendas que contiene y de las posibilidades de accesibilidad de que dispone:

a) Edificios con viviendas adaptadas: Con objeto de garantizar el acceso a la vivienda a personas con movilidad reducida permanente, en aquellos edificios en que se utilicen fondos públicos, ya sean de promoción pública o promoción privada de protección oficial, se reservará un número determinado de viviendas según el tamaño de la promoción, en las condiciones y número que se determinará reglamentariamente y, como mínimo, un porcentaje no inferior al tres por ciento del número total. En los edificios en que se ubiquen, tendrán el nivel de accesibilidad adaptado a las siguientes partes del edificio:

—El interior de las viviendas reservadas, una vez sean construidas, y conforme a las determinaciones que se desarrollarán reglamentariamente.

—Los elementos comunes de acceso a dichas viviendas desde la vía pública hasta el interior de la vivienda.

—Els elements d'ús comunitari que poguera haver a l'edifici, destinats a l'ús habitual dels habitants de l'edifici.

b) Edificis amb habitatges amb obligació d'ascensor: als edificis en què, segons les disposicions vigents d'habitabilitat i de disseny, siga obligatòria l'existència d'ascensor, hi haurà un itinerari amb el nivell d'accessibilitat practicable des de la via pública fins a l'interior de tots els habitatges. S'entén accés a l'interior de l'habitatge, l'accés a un recinte dedicat a la relació, ja siga la sala d'estar, el menjador o tots dos. Els paràmetres considerats i els seus valors es recullen en les normes d'habitabilitat i de disseny.

c) Edificis d'habitatge sense obligació d'ascensor: aquests edificis, segons l'alçària, poden ser considerats de dos classes:

c.1. Aquells l'alçària dels quals, entre el nivell de l'accés des de la via pública mesurat en l'eix d'obertura de pas i el nivell del paviment de l'última planta d'accés a habitatges, fóra superior a 7 metres. En aquest cas, els edificis tindran el nivell d'accessibilitat convertible, en les condicions que es determinaran reglamentàriament.

c.2. Aquells que no posseïsquen la condició anterior no hauran de complir obligatòriament cap nivell d'accessibilitat.

Als edificis de les classes b) i c) descrits anteriorment, s'hi pot incrementar l'accessibilitat a nivells superiors, i per a això la Generalitat Valenciana establirà un sistema d'incentius i de distintius voluntaris com a reconeixement de la millor qualitat d'aquests edificis.

Article 6.

Edificis de pública concurrència

Són tots els edificis d'ús públic no destinats a habitatge i, fins i tot, en el cas d'edificis mixtos, les parts de l'edifici no dedicades a ús privat d'habitatge. Es distingeixen dos tipus d'ús en aquests edificis:

a) Ús general: és l'ús en què la concurrència de totes les persones ha d'estar garantida. Es consideren d'aquest tipus els edificis o les àrees dedicades a serveis públics com ara administració, ensenyament, sanitat, àrees comercials, espectacles, cultura, etc. En aquests edificis, o a les parts dedicades a aquests usos, el nivell d'accessibilitat haurà de ser adaptat, en funció de les característiques de l'edifici i segons es determine reglamentàriament.

b) Ús restringit: és l'ús ajustat a activitats internes de l'edifici sense concurrència de públic. És ús propi dels treballadors, dels usuaris interns, dels subministradors, de les assistències externes o d'altres que no signifiquen assistència sistemàtica i indiscriminada de persones. En aquests edificis, o a les parts dedicades a aquests usos, el nivell d'accessibilitat haurà de ser, si més no, practicable en funció de les característiques que es determinen reglament

CAPÍTOL II

Requisits d'accessibilitat en el medi urbà

Article 7.

Disposicions de caràcter general

1. La planificació i la urbanització de les vies públiques, dels parcs i de la resta d'espais d'ús públic es realitzaran de

—Los demás elementos comunes que pudieran existir en el edificio, destinados al uso habitual de los habitantes del edificio.

b) Edificios de viviendas con obligación de ascensor: En aquellos edificios en los que, según las disposiciones vigentes de habitabilidad y diseño sea obligatoria la existencia de ascensor, existirá un itinerario con el nivel de accesibilidad practicable, desde la vía pública hasta el interior de todas las viviendas. Se entiende acceso al interior de la vivienda, el acceso a un recinto dedicado a la relación, ya sea el estar, el comedor o ambos. Los parámetros considerados y sus valores se contienen en las normas de habitabilidad y diseño.

c) Edificios de vivienda sin obligación de ascensor: Estos edificios según su altura pueden considerarse de dos tipos:

c.1. Aquellos cuya altura entre el nivel del acceso desde la vía pública, medido en el eje del hueco de paso, y el nivel del pavimento de la última planta de acceso a viviendas, fuera superior a 7 m. En este caso los edificios tendrán el nivel de accesibilidad convertible, en las condiciones que se determinarán reglamentariamente.

c.2. Aquellos que no alcancen la condición anterior, no deberán cumplir obligatoriamente ningún nivel de accesibilidad.

En los edificios de los anteriormente descritos tipos b y c, puede incrementarse la accesibilidad a niveles superiores, para cuyo caso la Generalitat Valenciana establecerá un sistema de incentivos y distintivos voluntarios como reconocimiento de la mejor calidad de dichos edificios.

Artículo 6.

Edificios de pública concurrència

Son todos aquellos edificios de uso público no destinados a vivienda e incluso, en el caso de edificios mixtos, las partes del edificio no dedicadas a uso privado de vivienda. Se distinguen dos tipos de uso en estos edificios:

a) Uso general: Es el uso en el que la concurrència de todas las personas debe ser garantizada. Se consideran de este tipo los edificios o áreas dedicadas a servicios públicos como administración, enseñanza, sanidad, así como áreas comerciales, espectáculos, cultura, etc. En estos edificios, o las partes dedicadas a estos usos, el nivel de accesibilidad deberá ser adaptado, en función de las características del edificio y según se determine reglamentariamente.

b) Uso restringido: Es el uso ceñido a actividades internas del edificio sin concurrència de público. Es uso propio de los trabajadores, los usuarios internos, los suministradores, las asistencias externas u otros que no signifiquen asistencia sistemática e indiscriminada de personas. En estos edificios, o las partes dedicadas a estos usos, el nivel de accesibilidad deberá ser al menos practicable, en función de las características que se determinen reglamentariamente.

CAPÍTULO II

Requisitos de accesibilidad en el medio urbano.

Artículo 7.

Disposiciones de carácter general

1. La planificación y la urbanización de las vías públicas, de los parques y de los demás espacios de uso público

manera que siguin accessibles i transitables per a les persones amb mobilitat reduïda.

2. Els plans generals i els instruments de planejament i d'execució que els despleguen o complementen, i també els projectes d'urbanització i les obres ordinàries, garantiran l'accessibilitat i l'ús amb caràcter general dels espais d'ús públic, i no seran aprovats si no s'hi respecten les determinacions i els criteris bàsics establerts en aquesta Llei i en el seu desplegament reglamentari.

3. Les barreres urbanístiques poden tenir origen en:

- a) elements d'urbanització
- b) el mobiliari urbà.

4. Són elements d'urbanització tots els que componen les obres d'urbanització, entenent per aquestes les que fan referència a paviment, sanejament, clavegueram, distribució d'energia elèctrica, il·luminació pública, proveïment i distribució d'aigua, jardineria i les que, en general, materialitzen les indicacions del planejament urbanístic.

5. Mobiliari urbà és el conjunt d'objectes existents a les vies i als espais lliures públics, superposats o adossats als elements d'urbanització o edificació, de manera que la seua modificació o trasllat no genere alteracions substancials com poden ser semàfors, cartells de senyalització, cabines telefòniques, fonts, papereres, marquesines, quioscos i altres de naturalesa anàloga.

Article 8.

Elements d'urbanització

Les especificacions tècniques i els requisits que cal respectar en relació amb l'accessibilitat al medi urbà, a l'efecte d'allò establert en aquesta Llei, es realitzarà mitjançant desenvolupament reglamentari en el qual es regularà, entre altres, aquests apartats:

a) Itineraris per a vianants: el traçat i el disseny dels itineraris públics destinats al trànsit de vianants, o al trànsit mixt de vianants i de vehicles, es realitzarà de manera que siguin accessibles i que tinguin amplària suficient per a permetre, si més no, el pas d'una persona que circule en cadires de rodes al costat d'una altra persona. Els paviments seran antirelliscants i sense rugositats diferents de les pròpies del gravat de les peces. Les reixes i els registres situats en aquests itineraris estaran en el mateix pla que el paviment circumdant.

b) Guais: a l'efecte d'aquesta Llei es consideraran guais les superfícies inclinades destinades a facilitar la comunicació entre els plans horitzontals de diferent nivell.

El seu disseny i traçat es determinarà en la corresponent reglamentació, i s'hi distingiran els destinats a l'entrada i eixida de vehicles sobre itineraris per a vianants dels destinats específicament a l'eliminació de barreres urbanístiques.

c) Passos de vianants: Es consideren així tant els regulats per semàfors com els passos zebra. Se'n determinarà reglamentàriament el desnivell, la llargària i els illots, entre altres paràmetres, i s'hi evitaran els graons.

Als passos de vianants se salvarà el desnivell entre la vorera i la calçada.

d) Escales: se'n determinarà reglamentàriament el disseny i el traçat i caldrà assenyalar l'inici i la fi d'aquestes amb paviment de textura i color diferents.

e) Rampes: són els elements que, dins d'un itinerari de

se efectuarán de forma que resulten accessibles y transitables para las personas con movilidad reducida.

2. Los planes generales y los instrumentos de planeamiento y ejecución que los desarrollen o complementen, así como los proyectos de urbanización y las obras ordinarias, garantizarán la accesibilidad y la utilización con carácter general de los espacios de uso público, y no serán aprobados si no se observan las determinaciones y los criterios básicos establecidos en la presente Ley y su desarrollo reglamentario.

3. Las barreras urbanísticas pueden tener origen en:

- a) Elementos de urbanización.
- b) El mobiliario urbano.

4. Son elementos de urbanización todos aquellos que componen las obras de urbanización, entendiéndose por éstas las referentes a pavimento, saneamiento, alcantarillado, distribución de energía eléctrica, alumbrado público, abastecimiento y distribución de agua, jardinería, y todas aquellas que, en general, materialicen las indicaciones del planeamiento urbanístico.

5. Mobiliario urbano es el conjunto de objetos existentes en las vías y espacios libres públicos, superpuestos o adosados a los elementos de urbanización o edificación, de forma que su modificación o traslado no genere alteraciones sustanciales, como pueden ser los semáforos, carteles de señalización, cabinas telefónicas, fuentes, papeleras, marquesinas, quioscos y otros de naturaleza análoga.

Artículo 8.

Elementos de urbanización

Las especificaciones técnicas y requisitos que se deberán observar en relación con la accesibilidad al medio urbano, a los efectos de lo establecido en la presente Ley, se realizará mediante desarrollo reglamentario, donde se regularán, entre otros, los siguientes apartados:

a) Itinerarios peatonales: El trazado y diseño de los itinerarios públicos destinados al tránsito de peatones, o al tránsito mixto de peatones y vehículos se realizará de forma que resulten accesibles, y que tengan anchura suficiente para permitir, al menos, el paso de una persona que circule en silla de ruedas junto a otra persona. Los pavimentos serán antideslizantes y sin rugosidades diferentes de las propias del grabado de las piezas. Las rejas y registros, situados en estos itinerarios estarán en el mismo plano que el pavimento circundante.

b) Vados: A los efectos de esta Ley se consideraran vados las superficies inclinadas destinadas a facilitar la comunicación entre los planos horizontales de distinto nivel.

Su diseño y trazado se determinará en la correspondiente reglamentación distinguiéndose los destinados a la entrada y salida de vehículos sobre itinerarios peatonales, de aquellos otros destinados específicamente para la eliminación de barreras urbanísticas.

c) Pasos de peatones: Se considera como tales, tanto los regulados por semáforos como los pasos de zebra, se determinará reglamentariamente, su desnivel, longitud e isletas, entre otros parámetros, evitándose la existencia de escalones.

En los pasos de peatones se salvará el desnivel entre la acera y la calzada.

d) Escaleras: Se determinará reglamentariamente su diseño y trazado y se deberá señalar el inicio y final de las mismas con pavimento de textura y color diferentes.

e) Rampas: Son los elementos que dentro de un itinerario

vianants, permeten salvar desnivells bruscos o pendents superiors a les de l'itinerari mateix. S'ajustaran als criteris que s'establisquen.

f) Parcs, jardins i espais naturals: caldrà regular-ne, en la normativa que desplegue aquesta Llei, els criteris i els requisits, a l'efecte de l'ús i del gaudi dels parcs, dels jardins i dels espais naturals per part de les persones amb mobilitat reduïda i/o dificultat en la comunicació.

g) Aparcaments:

1. A les zones d'estacionament de vehicles lleugers, siguin en superfície o soterranis, a vies o espais públics, s'hi preservaran permanentment i tan a prop com siga possible dels accessos de vianants, places correctament senyalitzades per a vehicles que transporten persones en situació de mobilitat reduïda. Els accessos de vianants a aquestes places compliran les especificacions requerides reglamentàriament.

2. Els ajuntaments adoptaran les mesures adequades per tal de facilitar-ne l'estacionament, especialment prop dels centres de treball o d'estudi i del domicili.

Article 9.

Mobiliari urbà

a) Senyals verticals i elements diversos de mobiliari urbà

1. Els senyals de trànsit, els semàfors, els cartells il·luminats i, en general, qualsevol element de senyalització que es col·loquen en un itinerari o pas de vianants, es posaran de manera que no constituïsquen un obstacle per als invidents i les persones que es desplacen amb cadira de rodes.

2. No es col·locaran obstacles verticals en cap punt de la superfície del pas de vianants, llevat dels elements que es posen per impedir el pas de vehicles.

Caldrà ubicar i senyalitzar aquests elements de forma que no constituïsquen un obstacle per a les persones disminuïdes.

3. En els passos de vianants amb semàfor manual, caldrà situar-hi el botó a una altura suficient perquè pugui ser utilitzat des d'una cadira de rodes.

4. En els passos de vianants situats a les vies públiques d'especial perill a causa de la situació i de la intensitat de trànsit, els semàfors estaran equipats amb senyals sonors homologats pel departament corresponent perquè puguin servir de guia als vianants.

b) Elements diversos de mobiliari urbà. Els elements de mobiliari urbà d'ús públic com ara cabines, bancs, paperes, fonts, etc., es dissenyaran i s'ubicaran de manera que puguin ser utilitzats per les persones amb mobilitat reduïda i que no constituïsquen un obstacle per a invidents i, en general, per a tot tipus de transeünts.

Article 10.

Protecció i senyalització de les obres a la via pública

Les obres que es facen a la via pública hauran d'estar senyalitzades i protegides amb barreres estables i contínues, il·luminades amb llums rojos, els quals hauran d'estar encesos durant la nit, i es col·locaran de forma que els invidents puguin detectar a temps l'existència de l'obstacle.

Queda prohibida la substitució d'aquestes barreres per cordes, cables o similars.

rio de peatones permeten salvar desnivells bruscos o pendents superiors a las del propio itinerario, se ajustarán a los criterios que se establezcan.

f) Parques, Jardines y Espacios Naturales: Se deberá regular en la normativa que desarrolle la presente Ley, los criterios y requisitos, a los efectos del uso y disfrute de los parques, jardines y espacios naturales por parte de las personas con movilidad reducida y/o dificultades en la comunicación.

g) Aparcamientos:

1. En las zonas de estacionamiento de vehículos ligeros, sean en superficie o subterráneos, en vías o espacios públicos, se reservarán permanentemente y tan cerca como sea posible de los accesos peatonales plazas debidamente señalizadas para vehículos que transporten personas en situación de movilidad reducida. Los accesos peatonales a dichas plazas cumplirán las especificaciones requeridas reglamentariamente.

2. Los Ayuntamientos adoptarán las medidas adecuadas para facilitar el estacionamiento, especialmente, cerca de los centros de trabajo o estudio y domicilio.

Artículo 9.

Mobiliario urbano

a) Señales verticales y elementos diversos de mobiliario urbano.

1. Las señales de tráfico, semáforos, carteles iluminados y, en general, cualquier elemento de señalización que se coloquen en un itinerario o paso peatonal se dispondrán de forma que no constituyan un obstáculo para los invidentes y personas que se desplacen en silla de ruedas.

2. No se colocarán obstáculos verticales en ningún punto de la superficie de paso de peatones, excepción hecha de los elementos que se coloquen para impedir el paso de vehículos.

Estos elementos deberán ubicarse y señalizarse de forma que no constituyan un obstáculo a las personas disminuidas.

3. En los pasos de peatones con semáforo manual deberá situarse el pulsador a una altura suficiente para manejarlo desde una silla de ruedas.

4. En los pasos de peatones situados en las vías públicas de especial peligro por la situación y volumen de tráfico, los semáforos estarán equipados con señales sonoras homologadas por el departamento correspondiente que puedan servir de guía a los peatones.

b) Elementos diversos de mobiliario urbano. Los elementos de mobiliario urbano de uso público, como cabinas, bancos papeleras, fuentes, etc., se diseñarán y ubicarán de forma que puedan ser utilizados por las personas con movilidad reducida y no constituyan un obstáculo para invidentes y en general todo tipo de transeüntes.

Artículo 10.

Protección y señalamiento de las obras en la vía pública.

Las obras que se realicen en la vía pública deberán estar señalizadas y protegidas, mediante barreras estables y continuas, iluminadas con luces rojas, que deberán estar encendidas por la noche, y se colocarán de tal manera que los invidentes puedan detectar a tiempo la existencia del obstáculo.

Queda prohibida la sustitución de estas barreras por cuerdas, cables o similares.

CAPÍTOL III

Requisits d'accessibilitat en els transports

Article 11.

Aeroports, terminals marítimes i estacions

Sense perjudici de la resta de les competències estatals sobre la matèria i de les altres mesures específiques que es determinen reglamentàriament, els projectes de nova construcció, de reestructuració o d'adaptació d'aquestes instal·lacions hauran de posseir, almenys:

a) Senyalització adequada a les zones de les andanes de les estacions.

b) Sistemes d'informació visual i equips de megafonia per tal d'informar els viatgers de les arribades, les eixides i altres incidències.

A les estacions d'autobusos i de ferrocarril de les poblacions que, d'acord amb el criteri de les administracions competents en transport públic, es determinen reglamentàriament, es disposarà dels mitjans adequats per facilitar l'entrada i l'eixida de l'autobús o del tren, de les persones en situació de mobilitat reduïda o amb limitacions.

Article 12.

Material mòbil

El material mòbil de nova adquisició per als serveis regulars de viatgers que siguin competència de les administracions autonòmica i local, haurà de ser de tipus adaptat, tal com disposa la normativa de desplegament d'aquesta Llei, pel que fa a sistemes d'enllumenament i de seguretat.

Així mateix, es determinarà reglamentàriament, d'acord amb el criteri de les administracions competents en matèria de transport públic, els tipus de transport regular de viatgers i, si escau, els percentatges de vehicles que en cadascun d'ells hagen d'estar adaptats en relació amb la plataforma del vehicle i els sistemes de pujada i de baixada.

CAPÍTOL IV

Requisits d'accessibilitat en les comunicacions

Article 13.

Sistemes de comunicació sensorial

Per tal de garantir l'accessibilitat en la comunicació, s'eliminaran tots els impediments en la recepció de missatges a través dels mitjans de comunicació, siguin de masses o no, i en els sistemes d'informació i de senyalització.

1. El govern de la Generalitat, per permetre l'accés a la informació, la comunicació, la cultura, l'ensenyament, el lleure i el treball, promourà la supressió de les barreres en la comunicació sensorial tot desplegant els mecanismes i les alternatives tècniques que facen accessibles els sistemes de comunicació i de senyalització a les persones amb limitacions sensorials.

2. El govern de la Generalitat impulsarà la formació de professors de llenguatge de signes, de Braille, d'intèrprets de llenguatge de signes i guies de sords-cecs, i qualsevol

CAPÍTULO III

Requisitos de accesibilidad en los transportes.

Artículo 11.

Aeropuertos, terminales marítimas y estaciones

Sin perjuicio de las competencias estatales sobre la materia y de aquellas otras medidas específicas que reglamentariamente se determinen, los proyectos de nueva construcción, reestructuración o adaptación de estas instalaciones deberán contemplar al menos:

a) Señalización adecuada en las zonas de los andenes de las estaciones.

b) Sistemas de información visual y equipos de megafonía para informar a los viajeros de las llegadas, salidas y otras incidencias.

En las estaciones de autobuses y ferrocarril, de las poblaciones que, de acuerdo con el criterio de las administraciones competentes en transporte público, reglamentariamente se determinen, se dispondrá de los medios adecuados para facilitar la entrada y salida del autobús o tren, de las personas en situación de movilidad reducida o con limitaciones.

Artículo 12.

Material móvil

El material móvil de nueva adquisición para los servicios regulares de viajeros que sean competencia de las administraciones autonómica y local deberá ser de tipo adaptado, de acuerdo con lo dispuesto por la normativa de desarrollo de esta Ley, en lo referente a sistemas de información y sistemas de iluminación y seguridad.

Asimismo, reglamentariamente se determinará, de acuerdo con el criterio de las administraciones competentes en materia de transporte público, los tipos de transporte regular de viajeros y, en su caso, los porcentajes de vehículos que en cada uno de ellos deban estar adaptados en relación con la plataforma del vehículo y los sistemas de ascenso y descenso.

CAPÍTULO IV

Requisitos de accesibilidad en las comunicaciones.

Artículo 13.

Sistemas de comunicación sensorial

Para garantizar la accesibilidad en la comunicación se eliminará todos aquellos impedimentos en la recepción de mensajes a través de los medios de comunicación, sean o no de masas, así como en los sistemas de información y señalización.

1. El Gobierno de la Generalitat, para permitir el acceso a la información, la comunicación, la cultura, la enseñanza, el ocio y el trabajo, promoverá la supresión de las barreras en la comunicación sensorial, desarrollando los mecanismos y alternativas técnicas que hagan accesible los sistemas de comunicación y señalización a las personas con limitaciones sensoriales.

2. El Gobierno de la Generalitat impulsará la formación de profesores de lenguaje de signos, de Braille, de intérpretes de lenguaje de signos y guías de sordo-ciegos, y cual-

altre de naturalesa anàloga, per facilitar qualsevol tipus de comunicació directa a les persones en situació de limitació que ho necessiten, i instaran les diverses administracions públiques perquè es doten de personal especialitzat.

3. Els mitjans audiovisuals dependents de les administracions públiques valencianes elaboraran un pla de mesures tècniques que faciliten la recepció de missatges en les situacions en què concorre una limitació auditiva.

4. Les administracions públiques valencianes promouran les condicions per tal d'eliminar o de pal·liar les dificultats que tenen les persones que pateixen limitació sensorial, oferint la senyalització necessària perquè es garantisca l'accés a la informació i a la comunicació. És a dir:

a) Els llocs de contacte amb el públic seran dotats d'ajudes i de mecanismes que possibiliten la comunicació, i també de telèfons especials a llocs d'ús comú.

b) Es complementaran els sistemes d'avís i d'alarma que utilitzen fonts sonores amb impactes visuals que capten l'atenció de les persones amb limitació auditiva.

TÍTOL TERCER

FOMENT DE L'ACCESSIBILITAT

CAPÍTOL I

Mesures per a l'eliminació de barreres

Article 14.

Pla d'Eliminació de Barreres

Cada conselleria, en l'àmbit de la seua competència, haurà d'establir un pla d'eliminació de barreres, ja siga als edificis, als espais urbans, als mitjans de transports o de comunicacions. També haurà de destinar un percentatge del seu pressupost a incentivar la gradual eliminació de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de comunicació sensorial. >

Article 15.

Finançament

Els crèdits assignats per a l'eliminació de barreres arquitectòniques, urbanístiques, del transport i de la comunicació establits en els pressuposts de la Generalitat Valenciana tindran com a destinataris:

a) L'administració autonòmica mateixa, perquè realitze les adaptacions necessàries en el medi físic la titularitat del qual posseïska, o sobre el qual dispose del dret d'ús, per qualsevol títol.

b) Les corporacions locals, per a la intervenció en el medi físic la titularitat del qual posseïska, o sobre el qual dispose del dret d'ús per qualsevol títol.

c) Les entitats privades, amb ànim de lucre o sense, per a possibilitar l'adequació del medi físic del qual siga titular o dispose del dret d'ús.

d) Les persones afectades en la seua mobilitat i comunicació per a obres i instal·lacions especials que hagen de realitzar al seu habitatge habitual o en l'accés a aquest, i també per a l'adquisició d'ajudes tècniques.

Els crèdits anuals esmentats en aquest article i en la disposició addicional primera seran distribuïts entre els destinataris assenyalats en els apartats b), c) i d), mitjançant

quien otro de naturaleza análoga, a fin de facilitar cualquier tipo de comunicación directa a las personas en situación de limitación que lo precisen, instando a las diversas Administraciones Públicas a dotarse de personal especializado.

3. Los medios audiovisuales dependientes de las Administraciones Públicas Valencianas elaborarán un plan de medidas técnicas que facilite la recepción de mensajes en las situaciones en que concurre una limitación auditiva.

4. Las Administraciones Públicas Valencianas promoverán las condiciones para eliminar o paliar las dificultades que tienen las personas que padecen limitación sensorial, ofreciendo la señalización precisa para que se permita el acceso a la información y la comunicación, es decir:

a) Se dotarán los lugares de contacto con el público de ayudas y mecanismos que posibiliten la comunicación, así como de teléfonos especiales en lugares de uso común.

b) Se complementarán los sistemas de aviso y alarma que utilizan fuentes sonoras con impactos visuales que capten la atención de las personas con limitación auditiva.

TÍTULO III

FOMENTO DE LA ACCESIBILIDAD.

CAPÍTULO I

Medidas para la eliminación de barreras.

Artículo 14.

Plan de Eliminación de Barreras

Cada Conselleria en el ámbito de su competencia deberá establecer un Plan de Eliminación de Barreras, ya sea en los edificios, espacios urbanos, medios de transporte o comunicaciones. Deberá asimismo reservar un porcentaje de su presupuesto a incentivar la paulatina eliminación de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación sensorial.

Artículo 15.

Financiación

Los créditos asignados para eliminación de barreras arquitectónicas, urbanísticas, del transporte y de la comunicación establecidos en los presupuestos de la Generalitat Valenciana tendrán los siguientes destinatarios:

a) La propia Administración Autonómica para realizar las adaptaciones necesarias en el medio físico del que ostente la titularidad o sobre el que disponga del derecho de uso, por cualquier título.

b) Las Corporaciones Locales, para su intervención en el medio físico en que ostenten la titularidad o sobre el que disponen de derecho del uso por cualquier título.

c) Las entidades privadas y particulares, con o sin ánimo de lucro, para posibilitar la adecuación del medio físico de los que sea titular o disponga del derecho de uso.

d) Las personas afectadas en su movilidad y comunicación para obras e instalaciones especiales que tengan que efectuar en su vivienda habitual o en el acceso a la misma, así como, para la adquisición de ayudas técnicas.

Los créditos anuales citados en este artículo y disposición adicional primera serán distribuidos entre los destinatarios señalados en los apartados b), c) y d), a través de

convenis o subvencions que seran regulades per convocatòria pública.

Els crèdits destinats als apartats b) i c) seran destinats a actuacions a edificacions i espais públics que no hagen incomplert la legislació vigent, al moment oportú, en matèria de barreres arquitectòniques.

En el cas de les corporacions locals, tindran prioritat en la consecució d'aquestes ajudes les que presenten plans integrals d'actuació en el seu àmbit de competència, i disposen en els seus pressupostos d'una partida per a aquesta finalitat.

Article 16.

Actuacions a edificis i instal·lacions

1. Edificis existents: les actuacions sobre aquests edificis han de fomentar l'obtenció d'un nivell d'accessibilitat practicable i, si escau, adaptat per als tipus d'edificis descrits reglamentàriament i amb l'ordre de prioritat que s'hi assenyale.

2. El medi urbà: les vies públiques, els parcs i la resta d'espais d'ús públic existents, i també les respectives instal·lacions de servei i mobiliari urbà, seran adaptats gradualment a les determinacions i als criteris bàsics establerts en aquesta Llei i en les disposicions reglamentàries corresponents.

3. Instal·lacions en transports: els transports públics de viatgers que siguen competència de les administracions autonòmica i local s'adaptaran progressivament, en la mesura de les seues possibilitats financeres, d'acord amb els criteris següents:

a) Amb allò que disposa aquesta Llei i les disposicions que la despleguen.

b) Amb els avanços tecnològics acreditats per la seua eficàcia.

4. Concentració de masses: en previsió de situacions d'emergència, s'establiran sistemes de suport tècnics, humans o de tots dos, que faciliten l'evacuació de persones amb mobilitat reduïda o limitació sensorial.

CAPÍTOL II

Promoció de l'accessibilitat

Article 17.

Desplegament i difusió de l'accessibilitat

Les conselleries de la Generalitat Valenciana, dins de les seues competències, programaran la divulgació i l'estudi de l'accessibilitat i, en especial, allò que faça referència a la integració de les persones amb capacitat disminuïda.

La normativa reglamentària d'accessibilitat haurà de ser incorporada a la normativa tècnica sectorial de disseny o d'especificació per tal de facilitar:

a) L'ús preceptiu dels projectistes com un requisit més de disseny.

b) El control que han d'exercir els facultatius mateix i les entitats competents.

La conselleria competent en matèria d'Afers Socials elaborarà plans d'actuació de caràcter quadriennal que potencien l'accessibilitat. Cal destacar, si més no, tres grans línies d'actuació:

a) Informació i mentalització, adreçat a la població general, i especialment a l'escolar, a través d'activitats i de campanyes informatives i educatives que faciliten la sensi-

convenios o subvenciones que serán reguladas mediante convocatoria pública.

Los créditos destinados a los apartados b) y c) lo serán para actuaciones en edificaciones y espacios públicos que no hayan incumplido la legislación vigente, en su momento, en materia de barreras arquitectónicas.

En el caso de las Corporaciones Locales, tendrán prioridad en la consecución de estas ayudas aquellas que presenten Planes Integrales de Actuación en su ámbito de competencia, y dispongan en sus presupuestos de una partida para tal finalidad.

Artículo 16.

Actuaciones en edificios e instalaciones

1. Edificios existentes: Las actuaciones sobre estos edificios deben fomentar la obtención de un nivel de accesibilidad practicable y, en su caso adaptado, para los tipos de edificios relacionados reglamentariamente y con el orden de prioridad que se establezca.

2. El medio urbano: Las vías públicas, los parques y los demás espacios de uso público existentes, así como las respectivas instalaciones de servicios y mobiliario urbano, serán adaptados gradualmente a las determinaciones y criterios básicos establecidos en la presente Ley y en las disposiciones reglamentarias correspondientes.

3. Instalaciones en transportes: Los transportes públicos de viajeros que sean competencia de las administraciones autonómica y local se adaptarán, progresivamente, en la medida de sus posibilidades financieras, de acuerdo con los siguientes criterios:

a) A lo dispuesto en la presente Ley y las disposiciones que la desarrollen.

b) A los avances tecnológicos acreditados por su eficacia.

4. Concentración de masas: En previsión de situaciones de emergencia se establecerán sistemas de apoyo técnicos, humanos o ambos que faciliten la evacuación de personas con movilidad reducida o limitación sensorial.

CAPÍTULO II

Promoción de la accesibilidad.

Artículo 17.

Desarrollo y difusión de la accesibilidad

Las Consellerias de la Generalidad Valenciana, dentro de sus competencias, programarán la divulgación y el estudio de la accesibilidad y en especial lo referido a la integración de las personas con capacidad disminuïda.

La normativa reglamentaria de accesibilidad deberá ser incorporada en la normativa técnica sectorial de diseño o de especificación para facilitar:

a) Su utilización preceptiva por los proyectistas como un requisito más de diseño.

b) El control a ejercer por los propios facultativos y por las entidades competentes.

La Conselleria competente en materia de Asuntos Sociales elaborará planes de actuación de carácter cuatriennal que potencien la accesibilidad. Se deben contemplar, como mínimo, tres grandes líneas de actuación:

a) Información y mentalización, dirigido a la población general y especialmente a la escolar, a través de actividades y campañas informativas y educativas que facilite la sensi-

bilització de la societat, que permeta un canvi d'actituds i que possibilita el respecte envers les solucions tècniques implantades.

b) Assessorament tècnic, adreçat a responsables institucionals i professionals, necessari per a la implantació, per part de les entitats implicades, dels programes d'actuació previstos en aquesta Llei,

c) Formació i investigació, adreçada als estudiants i als professionals de les carreres tècniques relacionades amb l'accessibilitat, amb la finalitat d'aconseguir que el paràmetre de l'accessibilitat s'integre de manera sistemàtica en els projectes i que aquests siguin executats correctament. Es potenciaran projectes d'investigació en l'àmbit de l'arquitectura, de l'urbanisme, dels transports, de la comunicació, i ajudes tècniques que contribuïsquen a millorar les condicions d'accessibilitat i la incorporació de noves tecnologies.

Article 18.

Distintius de l'accessibilitat

Per als edificis, ja siguin d'habitatges o de pública concurrència, que superen els nivells d'accessibilitat mínims obligatoris, la Generalitat Valenciana establirà un sistema de distintius de qualitat que suposen un reconeixement explícit de la millor qualitat de l'edifici, distintiu orientat a la informació d'usuaris o d'adquirents. A més, podrà establir diferents incentius, de caràcter econòmic o d'altre tipus, perquè el foment de la qualitat en l'accessibilitat supose un avantatge real per als agents de l'edificació i, en especial, per als usuaris.

Article 19.

Vehicles de transport especials

Reglamentàriament es determinaran les poblacions, o l'agrupació d'aquestes, en què d'acord amb les necessitats específiques segons el criteri de les administracions competents en transport públic, caldrà disposar de vehicles o de serveis especials apropiats per cobrir els requeriments de desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda.

Article 20.

Reserva en transport

Als autobusos urbans i interurbans cadrà reservar per a persones amb mobilitat reduïda, si més no, dos seients per vehicle, pròxims a les portes d'entrada i adequadament senyalitzats. En aquest lloc es col·locarà, almenys, un timbre de parada fàcilment accessible.

Article 21.

Targeta d'estacionament

Les entitats locals proveiran les persones amb problemes de mobilitat reduïda d'una targeta d'estacionament l'ús de la qual permetrà que els vehicles que transporten el titular d'aquesta puguin utilitzar els aparcaments reservats i gaudir dels drets que, sobre estacionament i aparcament, establisquen els ajuntaments a favor d'aquestes persones. La conselleria amb competència en matèria d'Afers Socials

bilització de la societat, permeta un canvi de actituds i possibilita el respecte hacia las soluciones técnicas implantadas.

b) Asesoramiento técnico, dirigido a responsables institucionales y profesionales, necesario para la implantación por parte de las entidades implicadas, de los programas de actuación previstos en la presente Ley.

c) Formación e investigación, dirigida a los estudiantes y a los profesionales de las carreras técnicas relacionadas con la accesibilidad, con la finalidad de conseguir que el parámetro de la accesibilidad se integre de manera sistemática en los proyectos, y que éstos sean ejecutados correctamente. Se potenciarán proyectos de investigación en el ámbito de la arquitectura, el urbanismo, transportes, comunicación y ayudas técnicas que contribuyan a mejorar las condiciones de accesibilidad y la incorporación de nuevas tecnologías

Artículo 18.

Distintivos de la accesibilidad

Para aquellos edificios, ya sean de viviendas o de pública concurrencia, que superen los niveles de accesibilidad mínimos obligatorios, la Generalitat Valenciana establecerá un sistema de distintivos de calidad que supongan un reconocimiento explícito de la mejor calidad del edificio, distintivo orientado a la información de usuarios o adquirentes. Además podrá establecer diferentes incentivos, de índole económica u otra, para que el fomento de la calidad en la accesibilidad suponga una ventaja real para los agentes de la edificación y en especial para los usuarios.

Artículo 19.

Vehículos de transporte especiales

Reglamentariamente se determinarán aquellas poblaciones, o agrupación de las mismas en las que, de acuerdo a las necesidades específicas según criterio de las administraciones competentes en transporte público, deberán disponerse los vehículos o servicios especiales apropiados para cubrir los requerimientos de desplazamiento de las personas con movilidad reducida.

Artículo 20.

Reserva en transporte

En los autobuses urbanos e interurbanos deberán reservarse para personas con movilidad reducida, como mínimo, dos asientos por vehículo, próximos a las puertas de entrada y adecuadamente señalizados. En este lugar se colocará, al menos, un timbre de parada fácilmente accesible.

Artículo 21.

Tarjeta de estacionamiento

Las Entidades locales proveerán a las personas con problemas de movilidad reducida de una tarjeta de estacionamiento cuya utilización permitirá que los vehículos que transporten al titular de la misma puedan utilizar los aparcamientos reservados y disfrutar de los derechos que sobre estacionamiento y aparcamiento establezcan los Ayuntamientos en favor de tales personas. La Conselleria con

regularà la utilització de la targeta identificativa, la validesa de la qual s'entén referida a tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 22

Persones acompanyades de gossos-guia

Es garantirà l'accés a l'entorn de les persones amb limitació visual o amb mobilitat reduïda que vagen acompanyades de gossos-guia, els quals podran accedir a tots els llocs, els allotjaments, els establiments, els locals, els transports públics i a la resta d'espais d'ús públic a l'àmbit de la Comunitat Valenciana. No serà vàlid, en aquests casos, el dret d'admissió, excepte en els actes en què la presència d'aquests impedisca l'accés o implique greus inconvenients a la resta de persones, segons es determine reglamentàriament.

A l'efecte establert en aquest article, tenen la consideració de gossos-guia el que han sigut ensinistrats a escoles especialitzades, oficialment reconegudes, per a l'acompanyament, la conducció i l'ajuda a persones amb disminució visual o amb altra limitació.

TÍTOL IV

COMPETÈNCIES I MESURES DE CONTROL I DE SANCIÓ

CAPÍTOL I

Seguiment i competències

Article 23.

Seguiment d'allò establert per aquesta Llei

La Generalitat Valenciana, mitjançant el departament amb competències en matèria d'Afers Socials, actuarà com a coordinadora del compliment de les prescripcions previstes en aquesta Llei, per part de tots els agents implicats, tant públics com privats.

A aquest efecte, aquest departament durà a terme accions per a:

a) Impulsar el compliment d'aquesta Llei i de les disposicions reglamentàries que la despleguen.

b) Assessorar les entitats o les persones obligades al compliment d'aquelles en totes les qüestions que puguen plantejar-se sobre aquest tema.

c) Estudiar i recollir els avanços de la tècnica i les suggerències rebudes a conseqüència de l'aplicació d'aquesta Llei i dels seus reglaments, i fomentar alhora l'adopció de totes les mesures que siguen necessàries i que porten a la finalitat desitjada.

d) Realitzar tasques de gestió i de control relatives al manteniment de les condicions d'accessibilitat i d'ús als edificis i als locals d'ús o de concurrència públics i als mitjans de transport i de comunicació, i proposar, si escau, als òrgans competents, l'obertura de l'expedient de sanció que procedisca.

e) Analitzar i valorar el grau de compliment d'aquesta Llei i la normativa de desplegament.

competencia en materia de asuntos sociales regulará la utilización de la tarjeta identificativa, cuya validez se entiende referida a todo el territorio de la Comunidad Valenciana

Artículo 22.

Personas acompañadas de perros guía

Se garantizará el acceso al entorno de las personas, con limitación visual o con movilidad reducida, que vayan acompañadas con perros guía, que podrán acceder a todos los lugares, alojamientos, establecimientos, locales, transportes públicos y demás espacios de uso público en el ámbito de la Comunidad Valenciana, no siendo de aplicación, en estos casos, el derecho de admisión, salvo en actos cuya presencia impida su desarrollo o suponga graves inconvenientes a las demás personas, según se determine reglamentariamente.

A los efectos establecidos en este artículo, tienen la consideración de perros guía aquéllos que han sido adiestrados en escuelas especializadas, oficialmente reconocidas, para el acompañamiento, la conducción y ayuda a personas con disminución visual u otra limitación.

TÍTULO IV

COMPETENCIAS Y MEDIDAS DE CONTROL Y SANCIÓN

CAPÍTULO I

Seguimiento y competencias

Artículo 23.

Seguimiento de lo establecido por la presente Ley

La Generalitat Valenciana, a través del Departamento con competencias en materia de Asuntos Sociales, actuará como coordinadora del cumplimiento de las prescripciones previstas en la presente Ley, por parte de todos los agentes implicados, tanto públicos como privados.

A tal efecto dicho Departamento llevará a cabo acciones para:

a) Impulsar el cumplimiento de la presente Ley y de las disposiciones reglamentarias que la desarrollen.

b) Asesorar a las Entidades o personas obligadas a su cumplimiento en cuantas cuestiones puedan plantearse al respecto.

c) Estudiar y recoger los avances de la técnica y las sugerencias recibidas como consecuencia de la aplicación de esta Ley y sus reglamentos, fomentando, a su vez, la adopción de cuantas medidas fueran necesarias, conducentes a lograr la finalidad de la misma.

d) Efectuar labores de gestión y control, relativas al mantenimiento de las condiciones de accesibilidad y utilización en los edificios y locales de uso o concurrència pública y en los medios de transporte y comunicación, proponiendo, en su caso, a los órganos competentes, la apertura del expediente sancionador que proceda.

e) Analizar y valorar el grado de cumplimiento de la presente Ley y la normativa de desarrollo.

CAPÍTOL II
Mesures de control

Article 24.*Visat dels projectes tècnics*

Els col·legis professionals que tinguen atribuïda la competència en el visat dels projectes tècnics necessaris per a l'obtenció de les llicències, denegaran els visats si els projectes comporten alguna infracció d'aquesta Llei i del seu desplegament reglamentari.

Article 25.*Instruments de planejament, llicències i autoritzacions administratives*

El compliment dels preceptes d'aquesta Llei serà exigible per a l'aprovació dels instruments de planejament i de la seua execució, i també per a la concessió i la renovació de les preceptives llicències i autoritzacions administratives.

Article 26.*Contractes administratius*

Els plecs de condicions dels contractes administratius que aproven les administracions públiques de la Comunitat Valenciana contindran clàusules d'adequació a allò que disposa aquesta Llei.

CAPÍTOL III
Règim de sanció

Article 27.*Infraccions*

1. Les accions o les omissions que contravinguen les normes sobre accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques constitueixen infraccions i seran sancionades d'acord amb allò que disposa aquesta Llei.

2. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

3. Són infraccions lleus les accions o les omissions que contravinguen les normes sobre accessibilitat i eliminació de barreres arquitectòniques però que no impedisquen l'ús de l'espai, de l'equipament, de l'habitatge o del mitjà de transport per part de persones amb limitacions i mobilitat reduïda i que ocasionen un perjudici moderat en el lliure accés a aquests, com també l'incompliment de les normes d'accés a l'entorn de persones acompanyades de gossos-guia.

4. Són infraccions greus les que obstaculitzen, limiten o dificulten de forma molt important l'accés a qualsevol mitjà o espai i, en especial, aquestes:

a) L'incompliment de les normes sobre accessibilitat i eliminació de barreres en les obres d'urbanització nova i ampliació i reforma d'espais destinats a l'ús públic o en el seu mobiliari.

b) L'incompliment de les condicions d'adaptació en els transports públics de viatgers en els vehicles de nova adquisició per part de les empreses del sector.

c) L'incompliment de les normes sobre accessibilitat i

CAPÍTULO II
Medidas de control

Artículo 24.*Visado de los proyectos técnicos*

Los colegios profesionales que tengan atribuida la competencia en el visado de los proyectos técnicos necesarios para la obtención de las licencias, denegarán los visados si los proyectos comportarán alguna infracción de esta Ley y su desarrollo reglamentario.

Artículo 25.*Instrumentos de planeamiento, licencias y autorizaciones administrativas*

El cumplimiento de los preceptos de la presente Ley será exigible para la aprobación de los instrumentos de planeamiento y de su ejecución, así como para la concesión y renovación de las preceptivas licencias y autorizaciones administrativas.

Artículo 26.*Contratos administrativos*

Los pliegos de condiciones de los contratos administrativos que aprueben las Administraciones Públicas de la Comunidad Valenciana contendrán cláusulas de adecuación a lo dispuesto en la presente Ley.

CAPÍTULO III
Régimen sancionador

Artículo 27.*Infracciones*

1. Las acciones u omisiones que contravengan las normas sobre accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas constituyen infracciones y serán sancionadas con arreglo a lo dispuesto en la presente Ley.

2. Las infracciones se clasifican en leves, graves y muy graves.

3. Son infracciones leves las acciones u omisiones que contravengan las normas sobre accesibilidad y eliminación de barreras arquitectónicas pero que no impidan la utilización del espacio, el equipamiento, la vivienda o el medio de transporte por personas con limitaciones y movilidad reducida y ocasionen un perjuicio moderado en el libre acceso al mismo, así como el incumplimiento de las normas de acceso al entorno acompañadas de perros guía.

4. Son infracciones graves las que obstaculicen, limiten o dificulten de forma muy importante el acceso a cualquier medio o espacio y en especial a las siguientes:

a) El incumplimiento de las normas sobre accesibilidad y eliminación de barreras en las obras de urbanización nueva y ampliación y reforma de espacios destinados al uso público o en su mobiliario.

b) El incumplimiento de las condiciones de adaptación en los transportes públicos de viajeros en los vehículos de nueva adquisición por las empresas del sector.

c) El incumplimiento de las normas sobre accesibilidad

eliminació de barreres en l'edificació, la construcció, l'ampliació o la reforma d'edificis de propietat pública o privada destinats a serveis públics o a un ús que impliqui la concurrència de públic que obstaculitzen, limiten o dificulten de manera molt important el lliure accés a qualsevol mitjà o espai.

d) El compliment de les condicions d'accessibilitat als edificis de nova construcció que hagen de ser destinats a habitatges.

5. Són infracció molt greus les que impedeixen el lliure accés i l'ús de qualsevol mitjà o espai vulnerant allò que estableix aquesta Llei i, en especial, aquestes:

a) L'incompliment de les normes sobre accessibilitat i eliminació de barreres en les obres d'urbanització i d'instal·lació de mobiliari, i en les de nova construcció, ampliació i reforma d'espais destinats a l'ús públic que impedisquen el lliure accés i l'ús de qualsevol mitjà o espai.

b) L'incompliment de les normes sobre accessibilitat i eliminació de barreres en l'edificació, la construcció, l'ampliació o la reforma d'edificis de propietat pública o privada destinats a serveis públics o a un ús que impliqui la concurrència de públic que impedisquen el lliure accés i l'ús de qualsevol mitjà o espai.

c) L'incompliment de les normes sobre accessibilitat i eliminació de barreres que suposen greu perill o que afecten greument la seguretat de les persones.

d) L'incompliment de la reserva d'habitatges a què fa referència l'article 5.

Article 28.

Sancions

1. Les sancions que podran imposar-se segons la qualificació de la infracció, seran aquestes:

a) Faltes lleus: multa de 50.000 a 1.000.000 de PTA.

b) Faltes greus: multa d'1.000.001 a 10.000.000 de PTA.

c) Faltes molt greus: multa de 10.000.001 a 50.000.000 de PTA.

2. Per tal de graduar l'import de les multes es tindran en compte, dins de cada tipus de faltes, la gravetat de la infracció, el cost econòmic derivat de les obres d'accessibilitat necessàries, el perjudici directament o indirectament causat, la reiteració del responsable, el grau de culpa de cadascun dels infractors i la reincidència per comissió de més d'una infracció de la mateixa naturalesa en el termini d'un any.

3. La resolució de sanció imposarà, a més de la multa, l'obligació de realitzar les obres necessàries per a l'adaptació de la construcció o de l'edificació a allò que preveu aquesta Llei, i establir el termini màxim per a la realització, i es tindrà en compte per fixar-ne el temps estrictament necessari per a obtenir les llicències i les autoritzacions corresponents i per a realitzar les obres.

4. Les multes que s'imposen als diferents subjectes a conseqüència d'una mateixa infracció tindran entre elles caràcter independent.

5. La correcció de les deficiències objecte de sanció en el termini assenyalat en la resolució de sanció, o fins i tot en un termini major, si en aquest últim cas el sancionat acredita la impossibilitat de complir en el temps fixat en la resolució per causes que no li siguin imputables, podrà implicar la condonació del 30% de la sanció imposada, a instància de l'interessat.

y eliminación de barreras en la edificación, construcción, ampliación o reforma de edificios de propiedad pública o privada destinados a servicios públicos o a un uso que implique la concurrència de público que obstaculicen, limiten o dificulten de forma muy importante el libre acceso a cualquier medio o espacio.

d) El incumplimiento de las condiciones de accesibilidad en los edificios de nueva construcción que deban ser destinados a viviendas.

5. Son infracciones muy graves las que impiden el libre acceso y uso de cualquier medio o espacio vulnerando lo establecido en la presente Ley y en especial las siguientes :

a) El incumplimiento de las normas sobre accesibilidad y eliminación de barreras en las obras de urbanización e instalación de mobiliario, y en las de nueva construcción, ampliación y reforma de espacios destinados al uso público que impidan el libre acceso y uso de cualquier medio o espacio.

b) El incumplimiento de las normas sobre accesibilidad y eliminación de barreras en la edificación, construcción, ampliación o reforma de edificios de propiedad pública o privada destinados a servicios públicos o a un uso que implique la concurrència de público que impidan el libre acceso y uso de cualquier medio o espacio.

c) El incumplimiento de las normas sobre accesibilidad y eliminación de barreras que supongan grave peligro o afecten gravemente a la seguridad de las personas.

d) El incumplimiento de la reserva de viviendas a que se refiere el artículo 5.

Artículo 28.

Sanciones.

1. Las sanciones que pondrán imponer en función de la calificación de la infracción serán las siguientes :

a) Faltas leves : Multa de 50.000 a 1.000.000 de pesetas.

b) Faltas graves : Multa de 1.000.001 a 10.000.000 de pesetas.

c) Faltas muy graves : Multa de 10.000.001 a 50.000.000 de pesetas.

2. Para graduar el importe de las multas se tendrá en cuenta, dentro de cada tipo de faltas, la gravedad de la infracción, el coste económico derivado de las obras de accesibilidad necesarias, el perjuicio directa o indirectamente causado, la reiteración del responsable, el grado de culpa de cada uno de los infractores y la reincidència por comisión de más de una infracción de la misma naturaleza en el término de un año.

3. La resolución sancionadora impondrá, además de la multa, la obligación de realizar las obras necesarias para la adaptación de la construcción o edificación a lo previsto en esta Ley, estableciendo el plazo máximo para su realización, teniendo en cuenta para la fijación del mismo el tiempo estrictamente necesario para obtener las licencias y autorizaciones correspondientes, y para realizar las obras.

4. Las multas que se impongan a los diferentes sujetos como consecuencia de una misma infracción tendrán entre sí carácter independiente.

5. La enmienda de las deficiencias objeto de sanción en el plazo señalado en la resolución sancionadora o, incluso en un plazo mayor, si en este último caso el sancionado acredita la imposibilidad de cumplir en el tiempo fijado en la resolución por causas que no le sean imputables, podrá lugar a la condonación del 30 por ciento de la sanción imputada, a instancia del interesado.

Article 29.*Persones responsables*

1. Són subjectes responsables les persones físiques i jurídiques que incórreguen en les accions i les omissions típicades com a infracció en aquesta Llei i, en particular, aquestes:

a) En les obres que s'executen sense la llicència municipal corresponent, o amb la inobservança d'aquesta, l'empresari de les obres, el director tècnic d'aquestes, el promotor.

b) En obres emparades en una llicència municipal el contingut de les quals siga manifestament constitutiu d'una infracció greu o molt greu, seran també sancionats el facultatiu que haguera informat favorablement el projecte i els membres de l'entitat local que hagueren votat a favor de l'atorgament de la llicència sense l'informe tècnic previ o quan aquest, o l'informe previ del secretari, foren desfavorables a causa d'aquella infracció.

2. Les multes que s'imposen als diferents subjectes a conseqüència d'una mateixa infracció tindran entre elles caràcter independent.

Article 30.*Procediment*

1. Les infraccions a aquesta Llei seran sancionades d'acord amb els tràmits i amb les garanties procedimentals disposades en els articles 134 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i en el Reial Decret 1.398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de Procediment de l'Exercici de la Potestat Sancionadora.

2. Si un ens local fóra advertit per l'administració pública de la Generalitat Valenciana d'un fet constitutiu de qualsevol de les infraccions determinades en aquesta Llei, i no iniciara el procediment de sanció en el termini d'un mes, la Generalitat Valenciana incoarà i resoldrà l'oportú expedient de sanció.

3. Les persones protegides per aquesta Llei o les associacions en què s'integren, tindran la consideració d'interessats en aquests procediments en les condicions previstes en l'article 31 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 31.*Òrgans competents*

Els òrgans competents per a imposar sancions i els límits màxims d'aquestes són:

a) els alcaldes: als municipis en què la població no ultrapasse els 10.000 habitants, fins un màxim de 100.000 PTA.; als municipis en què la població no ultrapasse els 50.000 habitants, fins un màxim de 500.000 PTA.; als municipis de més de 50.000 habitants, fins un màxim de 5.000.000 de PTA.

b) el director general corresponent de la conselleria competent en la matèria, fins a 10.000.000 de PTA, independentment del nombre d'habitants del municipi.

c) el conseller competent en la matèria, quan la sanció supere aquesta última xifra.

Artículo 29.*Personas responsables.*

1. Son sujetos responsables las personas físicas y jurídicas que incurran en las acciones u omisiones tipificadas como infracción en la presente Ley y, en particular, las siguientes:

a) En las obras que se ejecutan sin la licencia municipal correspondiente o con inobservancia de la misma, el empresario de las obras, el director técnico de las mismas, el promotor.

b) En obras amparadas en una licencia municipal cuyo contenido sea manifestamente constitutivo de una infracción grave o muy grave serán igualmente sancionados el facultativo que hubiera informado favorablemente el proyecto y los miembros de la entidad local que hubieran votado a favor del otorgamiento de la licencia sin el previo informe técnico o cuando éste o el informe previo del secretario fuesen desfavorables por razón de aquella infracción.

2. Las multas que se impongan a los diferentes sujetos como consecuencia de una misma infracción tendrán entre sí carácter independiente.

Artículo 30.*Procedimiento*

1. Las infracciones a la presente Ley serán sancionadas según los trámites y con las garantías procedimentales dispuestas en los artículos 134 y siguientes de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y Procedimiento Administrativo Común y en el Real Decreto 1398/1993, de 4 de agosto, por el que se aprueba el Reglamento de Procedimiento del Ejercicio de la Potestad Sancionadora.

2. Si un ente local fuera advertido por la Administración Pública de la Generalitat Valenciana, de un hecho constitutivo de cualquiera de las infracciones determinadas en la presente Ley, y no iniciase el procedimiento sancionador en el plazo de un mes, la Generalitat Valenciana incoará y resolverá el oportuno expediente sancionador.

3. Las personas protegidas por esta Ley o las asociaciones en las que se integran tendrán la consideración de interesados en estos procedimientos en los términos previstos en el artículo 31 de la Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y Procedimiento Administrativo Común.

Artículo 31.*Órganos competentes*

Los órganos competentes para imponer sanciones y los límites máximos de las mismas son los siguientes:

a) Los Alcaldes: En los municipios cuya población no exceda de 10.000 habitantes, hasta un máximo de 100.000 pesetas; en los municipios cuya población no exceda de 50.000 habitantes, hasta un máximo de 500.000 pesetas; en los municipios de más de 50.000 habitantes, hasta un máximo de 5.000.000 de pesetas.

b) El Director General correspondiente de la Conselleria competente por razón de la materia, hasta 10.000.000 de pesetas, con independencia del número de habitantes del municipio.

c) El Conseller competente por razón de la materia, cuando la sanción supere esta última cifra.

Article 32.*Prescripció.*

1. Les infraccions per faltes molt greus prescriuran als cinc anys; les greus als tres anys, i les lleus a l'any. El termini de prescripció començarà a computar-se des del dia que s'hagueren conclòs o que es completaren les obres o els fets constitutius de la infracció.

2. Les sancions imposades per faltes molt greus prescriuran als cinc anys; les imposades a les faltes greus als tres anys, i per a les lleus als dos anys, comptadors des de l'endemà de la fermesa de la resolució.

Disposiciones adicionales**Primera.**

La Generalitat Valenciana consignarà anualment en els seus pressupostos, crèdits destinats a facilitar l'accessibilitat als edificis, als espais urbans, als transports i als mitjans de comunicació.

Segona.

Cada conselleria disposarà anualment d'una quantitat d'aquests crèdits que haurà de ser invertida en l'eliminació progressiva de les barreres existents en actuacions de la seua competència.

Tercera.

La conselleria que tinga atribuïda la competència d'Assumptes Socials proposarà el sistema de convenis i d'ajudes en l'àmbit assenyalat per aquesta Llei, sense perjudici de les competències de les diferents conselleries.

Quarta.

Anualment es faran públics i seran objecte de difusió les realitzacions efectuades i els resultats obtinguts durant l'exercici en matèria d'accessibilitat.

Cinquena.

Allò disposat en aquesta Llei no serà d'aplicació als edificis o als immobles declarats béns d'interés cultural o als edificis de valor historicoartístic, quan les modificacions necessàries s'oposen a la normativa específica que regula aquests béns. En aquests casos, els immobles o els edificis s'adequaran, només en la mesura que puguen, per a les persones amb mobilitat reduïda.

Disposició transitòria

Els preceptes continguts en aquesta Llei no seran d'aplicació a les obres d'edificació, d'urbanització o de transport que actualment estiguen en construcció, ni als projectes que hagen obtingut ja la corresponent autorització o llicència. En aquests casos, serà d'aplicació la normativa vigent abans de l'aprovació d'aquesta Llei.

Artículo 32.*Prescripción*

1. Las infracciones por faltas muy graves prescribirán a los cinco años, las graves a los tres años y las leves al año. El plazo de prescripción comenzará a computarse desde el día en que se hubiesen concluido o se completasen las obras o los hechos constitutivos de la infracción.

2. Las sanciones impuestas por faltas muy graves prescribirán a los cinco años, las impuestas a las faltas graves a los tres años y para las leves al año, contados a partir del día siguiente a que la resolución fuera firme.

Disposiciones adicionales**Primera**

La Generalitat Valenciana consignará anualmente en sus presupuestos, créditos destinados a facilitar la accesibilidad en los edificios, espacios urbanos, transportes y medios de comunicación.

Segunda

Cada Conselleria dispondrá anualmente de una cantidad de estos créditos que deberá ser invertida para la eliminación progresiva de las barreras existentes en actuaciones de su competencia.

Tercera

La Conselleria que tenga atribuida la competencia de Asuntos Sociales propondrá el sistema de convenios y ayudas en el ámbito señalado por la presente Ley, sin perjuicio de las competencias de las distintas Consellerias.

Cuarta

Anualmente se harán públicos y serán objeto de difusión las realizaciones efectuadas y los resultados obtenidos durante el ejercicio, en materia de accesibilidad.

Quinta

Lo dispuesto en esta ley no será de aplicación en los edificios o inmuebles declarados bienes de interés cultural o edificios de valor histórico-artístico, cuando las modificaciones necesarias se opongan a la normativa específica reguladora de estos bienes. En estos casos, los inmuebles o edificios se adecuarán, sólo en la medida que sea posible, para las personas con movilidad reducida.

Disposición transitoria

Los preceptos contenidos en la presente Ley no serán de aplicación a aquellas obras de edificación, urbanización o transporte que en la actualidad se hallen en construcción, así como a los proyectos que hayan obtenido ya la correspondiente autorización o licencia. En estos casos, será de aplicación la normativa que estuviera vigente con anterioridad a la aprobación de la presente ley.

Disposició derogatòria

Queden derogades les disposicions d'igual o d'inferior rang per als aspectes que s'oposen a aquesta Llei.

Disposicions finals**Primera.**

Es faculta el Consell de la Generalitat Valenciana perquè dicte les disposicions que siguen necessàries per al desenvolupament, l'aplicació i el compliment d'aquesta Llei.

Segona

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Projecte de llei de col·legis professionals de la Comunitat Valenciana. Esmena a la totalitat de devolució al Consell, presentada pel GP Esquerra Unida-Els Verds (RE número 33.170).

PRESIDENCIA DE LES CORTS VALENCIANES

D'acort en l'article 91.1 del RCV, s'ordena publicar en el *Bolletí Oficial de les Corts Valencianes*, l'esmena a la totalitat de devolució al Consell del Projecte de llei de Colegios Profesionales de la Comunitat Valenciana, presentada pel GP Esquerra Unida-Els Verds (RE num. 33.170).

Palau de les Corts Valencianes,
València, 29 de setembre de 1997

El president,
Hector Villalba i Chirivella

**A LA MESA DE LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ,
ORGANITZACIÓ I RÈGIM DE LES INSTITUCIONS DE
LA GENERALITAT VALENCIANA**

Glòria Marcos i Martí, portaveu del Grup Parlamentari Esquerra Unida-Els Verds, a l'empara del que disposen l'article 107 i 108 del RCV i davant el Projecte de llei de col·legis professionals de la Comunitat Valenciana, presenta la següent:

ESMENA A LA TOTALITAT

De devolució del projecte de llei al Consell, atès que, encara que l'existència dels col·legis professionals està recollida en la Constitució, la regulació que proposa aquest projecte de llei entra en col·lisió amb els drets i les llibertats sindicals.

Corts Valencianes, 10 de setembre de 1997

Glòria Marcos i Martí

Disposición derogatoria

Quedan derogadas las disposiciones de igual o inferior rango en lo que se opongan a la presente Ley.

Disposiciones finales**Primera**

Se faculta al Consell de la Generalidad Valenciana para dictar las disposiciones que sean necesarias para el desarrollo, la aplicación y el cumplimiento de la presente Ley.

Segunda

La presente Ley entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Proyecto de Ley de Colegios Profesionales de la Comunidad Valenciana. Enmienda a la totalidad de devolución al Consell, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds (R.E. n. 33.170).

PRESIDENCIA DE LAS CORTES VALENCIANAS

De acuerdo con el artículo 91.1 del RCV, se ordena publicar en el *Boletín Oficial de las Cortes Valencianas*, la enmienda a la totalidad de devolución al Consell al Proyecto de Ley de Colegios Profesionales de la Comunidad Valenciana, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds (R.E. n. 33.170).

Palau de les Corts Valencianes
València, 29 de setembre de 1997

El presidente,
Héctor Villalba Chirivella

**A LA MESA DE LA COMISIÓN DE COORDINACIÓN,
ORGANIZACIÓN Y RÉGIMEN DE LAS INSTITUCIONES
DE LA GENERALITAT VALENCIANA**

Glòria Marcos i Martí, portavoz del Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds, al amparo de lo que dispone el artículo 107 y 108 del RCV y ante el Proyecto de ley de colegios profesionales de la Comunidad Valenciana, presenta la siguiente:

ENMIENDA A LA TOTALIDAD

De devolución del Proyecto de ley al Consell. Dado que aunque la existencia de los colegios profesionales viene recogida en la Constitución, la regulación que propone este Proyecto de ley entra en colisión con los derechos y libertades sindicales.

Cortes Valencianas, 10 de septiembre de 1997

Gloria Marcos i Martí